

çocukluğun dili ise basit ve içtenlikli bir dildir. Çocuk edebiyatındaki içtenlik, önemli ölçüde yazarın çocukluğu hissedebilmesinde ortaya çıkar. Yazar çocuğun gözü ile görebilmeyi, onun aklı ile düşünebilmeyi, onun kulakları ile işitebilmeyi, onun yüreği ile hissedebilmeyi ve de bütün bunları onun dili ile söyleyebilmeyi başardığında, içtenliği de başarmış olur. Peki yazar, çocuğun gözü ile nasıl görecektir, çocuğun aklı ile nasıl düşünecek, çocuğun yüreği ile nasıl hissedecektir, çocuğun dili ile nasıl söyleyecektir? Çocuğun dili ile söylemek, çocuğun dilini anlamayı gerektirir. Bu, çocuğa büyüklerin dili ile seslenmenin önüne geçen bir durumdur. Çocukluğu anlama, çocuk karakterlere “büyümüş de küçülmüş” roller biçmenin ve onlara yaşlarından beklenmeyen “hikmetli” sözler söyletmenin önüne geçer. Bu alandaki ustalık, büyüyüp de küçülmüş tipler yaratmak ve onları çocuklara model kişilikler olarak sunmak değil, kendi dünyalarını, çocukluğu sunabilmek, böylece o büyüdü dünyanın farkına varmalarını sağlamaktır. Erasmus, bir filozof kadar filozof, bir bilge kadar bilge olan bir çocuktan herkesin nefret edeceğini söyledikten sonra onu bir *monastre* (galatı tabiat) olarak niteler ve şu atasözünü hatırlatır: “Çocukta vakitsiz hikmetten nefret ederim.”¹⁷ Çocuk edebiyatçısının görevi vakitsiz hikmetlerle insanları şaşkırtan bir “galatı tabiat” yaratmak değil, çocuğun içindeki çocukluğu keşfetmektir. Yalınlık ve içtenlik ilkesini yakalamak için daha fazlasına ihtiyaç yoktur.

Sonuç:

Aristoteles *Organon* serisinin ikinci kitabı olan *Peri Hermeneias*'ta, “Seste olanlar ruhtaki duygulanımların, yazılanlar da seste olanların simgeleri” der.¹⁸ Buna göre, yazılı ve sözlü ifadelerde dile gelen, yazanın veya konuşanın ruh halidir. Esas olan, içteki ruhsal gerçekliktir. Söz, bu gerçekliğin dışı vurumu, simgelerle ve seslerle işaretlenmesidir. Schleiermacher ise, psikolojik anlama kuramında, kullandığı sözcüklerden hareketle bir yazarın iç dünyasına ulaşmanın mümkün olabileceğinden söz eder.¹⁹ Ona göre sözcükler yazarın kişiliğinin ve ruh halinin dışavurumu gibidir. Eserin yalınlığı, aslında yazarın kendi yalınlığı, kendi dilinin ve kendi dünyasının yalınlığı olacaktır. Dolayısıyla yalınlık öncelikle yazarın kendi dünyasında bir yaşantı olarak ortaya çıkar. Bunun aksini düşünmek zordur: Kendi dünyasında böyle bir yalınlığı ve arılığı yakalayamayan bir edebiyatçı, kendi içinde sağlayamadığı bu nitelikleri ürününe yansıtmakta da zorluk çekecektir. Makalemizi Rousseau'nun şu sözüyle bitirebiliriz: “Eğer çocuk, çorak yaylalardan geçmemiş, ayaklarını kızgın kumlarda yakmamış ve güneşin yakıcı sıcaklığına maruz kalmamışsa, güzel bir sabahın serin havasından sizin kadar etkilenmesini nasıl bekleyebilirsiniz? İşte siz bu yüzden çocuğa anlayamayacağı sözler söylemekten sakının. Daima, açık, sade ve yalın olmaya devam edin; başka bir lisan kullanmanın zamanı çok geçmeden gelecektir.”²⁰

¹ Rousseau, J. J. *Emile*, Haz. Ü. Akagündüz, Selis Yayıncılık, İstanbul, 2003, s. 146.

² Palmer, E. R. *Hermenötik*, Çev. İ. Görener, Anka Yayınları, İstanbul, 2002, s. 308.

³ Dilthey, W. *Hermeneutics and the Study of History*, Ed. Rudolf A. Makkreel, Frithjof Rodi, Princeton University Press, Princeton – New Jersey, 1996, s. 232.

⁴ Aristoteles, *Poetika*, Çev. İ. Tunalı, Remzi Kitabevi, İstanbul, 1983, s. 27-28.